

Овие се селани чиј јазик е сличен со оној на Бугарите и Србите

### Stratis Mirivilis in 1917 noted:

«Αυτοί εδώ οι χωριάτες, που τη γλώσσα τους την καταλαβαίνουν περίφημα κι οι Βούλγαροι κι οι Σέρβοι, αντιπαθούν τους πρώτους γιατί τους πήρανε τα παιδιά τους στο στρατό. Μισούν τους δεύτερους που τους κακομεταχειρίζονται για Βούλγαρους. Και κοιτάνε με αρκετά συμπαθητική περιέργεια εμάς τους περαστικούς Ρωμιούς επειδή είμαστε οι γνήσιοι πνευματικοί υπήκοοι του Πατρίκ, δηλαδή του «Ορθόδοξου Πατριάρχη της Πόλης». (...) Ωστόσο, δεν θέλουν να 'ναι μήτε «Μπουλγκάρ» (Βούλγαροι), μήτε «Σρρп» (Σέρβοι), μήτε «Γκρρτς» (Ελληνες). Μονάχα «Μακεντόν ορτοντόξ»

(«Η ζωή εν τάφω», 1η έκδοση [1924], επανέκδ. Αθήνα 1991, σ. 104-5).

"These are the peasants whose language is close to those of the Bulgarians and Serbs. They however don't like the first ones because they took their children to the army. The second are hated for mistreating them as "Bulgarians". They showed sympathies to us Greeks though because we are genuine spiritual representatives of the "Orthodox Patriarch of Constantinople." (...) However, they stated that they are not "Bulgari"(Bulgarian), nor "Srrp"(Serb), nor "Gkrrts"(Greek), but only "Makedon orthodox"."

(\*Life in a Tomb" first edition 1917, Athens 1991, p. 104-5)

*„Овие се селани чиј јазик е сличен со оној на Бугарите и Србите. Тие сепак не ги сакаат првите бидејќи им ги земаа нивните деца во армија. Вторите ги мразеа поради нивниот лош третман кон нив како “Бугари”. Тие покажаа симпатии кон Грците, бидејќи ние сме вистински духовни претставници на „Православниот патријарх во Константинопол“ (...) Сепак, тие наведуваат дека не се ниту, Бугари, (Бугари), ниту „SRRP“ (Срби), ниту Gkrrts (Грци), туку само „православни Македонци“... „ - пишува Стратес Миривелес во книгата „Животот во гробница“.*

„Животот во гробница“ е воена новела во која грчки наредник како новинарски извештај го опишува животот во рововите за време на Првата светска војна. Таа преставува едно од најуспешните и најчитаните грчки дела. Од нејзиното објавување како книга во 1923/1924 година, таа е продадена во повеќе од 80.000 примероци. Објавено во речиси десетина преводи, ова дело има посебна литературна убавина и повеќе од еден вид на голема литературна моќ.

Во 1917 година, пред да влезе во рововите, авторот на „Животот во гробница“ Стратес Миривелес имал само 25 години и сеуште ги немал почувствувано вистинските вредности на животот. Во рововите кои стануваат гробница на илијадници војници, тој секојдневно се соочува со ужасот на војната и очајот на војниците кои незнаат дали ќе го преживеат утрешниот ден.

Својата судбина во рововите на Солунскиот или Македонскиот фронт, Стратес Миривелес ја споделува и со Македонците од Егејска Македонија, кои насилно се мобилизирани од грчката војска и се приморани да се борат со своите браќа, татковци или роднини, кои се наоѓаат од другата страна на фронтот. За нив Миривелес во 1917 година ќе забележи:

**„Овие се селани чиј јазик е сличен со оној на Бугарите и Србите. Тие сепак не ги сакаат првите бидејќи им ги земаа нивните деца во армија. Вторите ги мразеа поради нивниот лош третман кон нив како “Бугари”. Тие покажаа симпатии кон Грците, бидејќи ние сме вистински духовни претставници на „Православниот патријарх во Константинопол“ (...) Сепак, тие наведуваат дека не се ниту, Бугари, (Бугари), ниту „SRRP“ (Срби), ниту Gkrrts (Грци), туку само „православни Македонци“ ... „**

Напишано на модерен грчки јазик ова дело за време на диктатурата на Метаксас и Германската окупација било ставена на листата на цензурирани романи. Всушност во 1936 година, по доаѓањето на власт на фашистичкиот диктатор Јоанис Метаксас за македонскиот народ во Егејскиот дел од Македонија, започнал еден од најтешките периоди. Метаксас строго ја забранил употребата на македонскиот јазик во секојдневниот живот не само надвор туку и во рамките на семејството. За секој јавно искажан македонски збор, без разлика на местото каде е изговорен следувале тешки казни. Поради прекршување на забраната за користење на македонскиот јазик, повеќе од 5.000 Македонци биле осудени и затворени.

Јоанис Метаксас за време на Првата светска војна како монархист бил против влегувањето на Грција во војна на страната на Антантата. По дентронизацијата на грчкиот крал која е извршена со помош на силите на Антантата, Грција влегува во војна на нивна страна на 29 јуни 1917 година, а Метаксас како непожелна личност бил протеран во егзил на Корзика. Ваквиот негов став, како и негаторскиот однос кон македонскиот народ, подоцна по доаѓањето на власт во 1936 година станува причина книгата „Животот во гробница“, да се најде на листата на цензурирани романи. Вистината за постоење на македонскиот народ во Егејскиот дел на Македонија морала да исчезне.